HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מסורת הש"ס

ו) נקמן יד.,

הגהות הב"ח

(ו) רש"י ד"ה ונוקמא וכו' ומ"ש הדרינן בך הא: (ב) ד"ה תני וכו' והכי זו כפקידה: (ג) תוס' ד"ה הא שאר וכו' לכך"ע ממיינן לקמן. ג"כ בדף ח': (ד) ד"ה כ"מ וכו' דבמתוך. ג"כ דף ו ע"ש: (ה) בא"ד מטמא עצמה וקדשים למפרע וכייו לענין שמקולקלת כנ"ל: (ו) בא"ד כרוסא כתם חדושת מטוס:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ר"מ היא בו' ונראה לפרש ר"מ היא. עי' נכ"מ רפ"ג דעלה:

מוסף רש"י

בשני עדים. שני פדיעס לקמן (כריתות יז:). **אחד לו ואחד לה.** לקמן לעמר מעמים (לקמן יד.).

תוס' הרא"ש

ובריייתא דברי הכל. כלומר אף ר' דוסא מודה דשלא בשעת וסתה מטמאה מעת לעת וכ"ש דהא אפי' בשעת וסתה מטמאה מעת לעת מ"ר פשיטא דברייתא לא אתיא אלא כר' דוסא מדקתני שאם תראה שלא בשעת וסתה מטמאה מעת לעת מכלל דבשעת וסתה דיה שעתה. וללישנא קמא ק"ל כרבנן כסתמא דמתני' וללישנא בתרא ק"ל כר' דוסא. וסתמא דמתני' ור' דוסא (וקתני) ות"ק לא פליגי דהא לקמן פסקי כר' אליעזר דאמר ד' נשים דיין שעתן: **לחומרא** מוקמינן. וא"ת ומעיקרא אמאי לא אוקמיה לחומרא. וי"ל מקמי דשמיע ליה ניחא ליה לאוקומא לקולא ותהיה מתני' דברי הכל אבל השתא דשמיע ליה ברייתא דממה נפשך חד מינייהו דברי הכל [לא ניחא ליה] לאוקומי לקולא ו) ומתני' דברי הכל ובריייתא כיתידה: **רבי** מאיר היא דמחמיר בכתמים. פרש"י טפי מבראיה וקשה דרבנן נמי אשכחן דמחמרי דרואה אע"ג דמטמאה מעת לעת אינה מקולקלת למנינה ורואה כתם מקולקלת כדאיתא לקמן בשמעתין. וי"ל דההיא ר' מאיר היא מדקתני ברואה כתם מטמאה בועלה למפרע והיינו דוקא לר' מאיר כדאמרי' לקמן פרק כל היד. ומיהו קשה דלא הוה ליה למימר דמחמיר בכתמים אלא ר"מ היא דתניא וכו' הלכך נראה לפרש דמחמיר בכתמים בעלמא טפי מדרבנן כדתניא בפ' בא סימן הרואה כתם הרי זו מקולקלת וחוששת משום זוב דברי ר' מאיר וחכמים אומרים אין בכתמים משום זוב והתם נמי אמרינן בגמ' מאן חכמים ר' חנינא בן אנטיגנוס ולהכי מיקיל נמי הכא כדתניא כו' וכן משמע בירושלמי דערלה פרק התרומה דקאמר ר' מאיר מחמיר בדבריהן ומייתי מהך דחוששת משום זוב: **אין** מכניסתו לחורין ולסדקין הלכך לא הוי בדיקה. מכאן משמע דכל בדיקת נשים שצריך להכניס לחוריו ולסדקיו. ובענין אחר לא מיקרי בדיקה אלא קינוח וכן מוכח לקמן בסוף פירקין גבי אשה מהו שתבדוק עצמה כשיעור וסת לחייב בעלה חטאת: **השתא** מעת לעת ממעטת. אע"פ שפשעה ולא בדקה כראוי לא [מטמאה למפרע] מפקידה לפקידה שלא הפסיקה בבדיקות מיבעיא:

ו) ומיו מוכן דלפ נוקמי לקולא הכרייתא ממיע כרבנן ומיו כימידאה והדבר צ"ע.

עין משפט נר מצוה

ב א מיי' פ"ע מהלכות מיסורי ביאה הלכה ג ופ"ג מהלכות מעכב ומוציא הלכה ז:

בא ב מיי' פ"ע מהלכות מיסורי ביאה הלכה ה ופ"ג מהל' מעכב ומוציא הלכה ח:

בב ג מיי' פ"ע מהל' מיסורי ביאה הלכה ה סמג לאוין קיג טוש"ע י"ד סימן קפ סעיף ב:

בג ד מיי' שם ופ"ג מהלכות מיסורי הלכה ג סמג שם טוש"ע שם וסימן קפו סעיף ג:

בד ה מיי' פ"ג מהל' מעכב ומוציא הלכ' ד:

בה ו מיי' פ"ד מהלכות מיסורי ביאה הלכה טו סמג לאוין קיג טוש"ע י"ד סימן קפו סעיף ג ב:

ונוקמא **לחיפה.** כלחוקמיה מעיקרא ומ"ש (ו) הלכי נמי הא שפיר מני לחוקמי מתני' דכרי הכל ובריייתא רבנן: **לקולא ולחומרא.** מעיקרא חוקימנן לקולא דבשעת וסתה דכרי הכל דיה שעתה ובשלמ בשעת וסתה פליגי ובשעת וסתה חוקימנן פלוגתא בשעת וסתה ומיכא דמחמיר ומטמא לה למפרע ובלא בשעת וסתה ד"ה מטמאה למפרע: **קמני שאם פרחה.** כמו אמר מר: **שאם פרחה כו'.** מלמא דטעם דכתמה מטמא למפרע משום דמשכחן בהו לחייה מטמה למפרע להשתא לא הוה כתמה ממור מרחייתה וס"מ למשה דיש לה וסת הוה לפלוג רבנן בין כתמה לרחייתה דכתמה מטמא למפרע ובלרחייתה דיה שעתה משום דמשכחן טומאה בשלא בשעת וסתה משכחן טומאה למפרע: **הא שאר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן.** כגון מרבע נשים [ז.] דלא משכחן בהו לחייה טומאה למפרע כתמן נמי מיכו טומאה למפרע: **כתמן כרחייתן.** מכאן ואילך טומאות: **חוץ מפינוקא כו'.** לתפילו מכאן ולהבא נמי לא והא דאמר בתולת דמים כתמן כרחייתן דמכאן ולהבא מיהא טומאה הייכו כשהגיע זמנה לראות ולא רחמה: **מלולכין בדם.** ולא ידעה מי אתי מגופה מי לא: **אין חוששין לה.** ואפילו אין לה וסת לתלות דבשוק של טבחים לא עבדה אינה למימר עבדה ולמו מלעמה דהא בגופה אין לתלות כל עיקר דכתמין דרבנן נינהו וכי גזור רבנן בהגיע זמנה דלמ מלוי בה לבל בהא לא גזור הואיל ואין בה דמים. ולקמן מפרש אינה הוא זמנה משיגיעו ימי הטעורים שהגיעה שתי שערות או בת י"ב שנה ויום אחד ואע"פ שלא הגיעה שתי שערות: **ומי אית ליה נרבי חנינא דאפ לכ.** בהרבע נשים ואפילו מכאן ולהבא: **דמחמיר בכתמים.** טפי מברחייתה דרחייתא מרבע נשים הואיל ואין דם מלוי בהן למרינן השתא אתי ומכי אתי מזיעיה אבל בכתם אינה למימר מי בדקה לחלוק מעיקרא הוה אימתכא: **רבי חנינא בן אנטיגנוס הוא דאמר בשלמרו חכמים דיין שעתן בכתמן כרחייהן.** כלומר נשים שלמרו חכמים דיין שעתן כתמן כרחייתן לטומאה מכאן ולהבא: **יש לה כתם.** מכאן ולהבא אע"פ שלא רחמה מימיה: **חיינו ממעט.** על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה: **שמהומה בניפה.** ממהרת לשמש: **אחד לו.** שמקנא בו בעלמו: **ואחפנה שכנפ ורע.** ואפי' בלאחר תשמיש נמי לא ליהוי כפקידה קמ"ל: **ואי נעיס אימא.** לעולם אד לפני תשמיש ואד לאחר תשמיש ואפ"ה הרי זו כפקידה בלאחר תשמיש קאי. ומ"ת עד שלפני תשמיש למה הוזכר מתניתין תרתי קתני ותשמועינן תנא דמתניתין דשני בדיקות אלרכוה רבנן וה"ק ומשמש בעדים כלומר מלוה עליה לשמש בעדים ואע"פ שיש לה וסת הרי זו כפקידה הסוף **ולאחר תשמיש: והא משמשת קתני.** בלאו למען חובה הוא בלמע מלא קתני ומשום הרי זו כפקידה נקט לה וה"ק ואפי' משמשת בעדים הרי זו כפקידה ואקשה נמי קאי לאי לפתרת לאחוה לשמן למה הוזכר: **תני ומשמש.** ותרתי מילי נינהו וה"ק מלוה עליה לשמש בעדים והרי (ב) כפקידה מפקידה

ובריייתא דברי הכל. דשלא בשעת וסתה מטמא למפרע בלא לגמרי לא אמי כרבנן דלדידהו אפי' בשעת וסתה נמי ו"ת מעיקרא מאי סבר דלמרי ליפכא ולא אמרי לחומרא ויש לומר דמעיקרא לא אמי בלא בדבר הכל ולגלא בשעת וסתה מטמא למפרע בלא מני לאוקומי ככ"ע הלד ניה וקאמר לחומרא: **הא שאר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן כתמן בראייתן.** משמע שים להחמיר ניה לה וסת טפי מבל' נשים ו"כ ר' דוסא דמשכח נשים דיין לה וסת טפי מבל' נשים ו"כ ר' דוסא דמשכח נשים דיין לה וסת לחיא ליה בל' נשים וקשה דמ"כ לקמן (דף ז:) דספיק כרבי אליעזר בל' אמאי מטמא הך בהדייהו כיון דרבי דוסא סבר כותיה לא ס"ל למיתסב דכה"ג אמרינן (ג) לקמן וי"ל הא דניש לה וסת כתמה טמא למפרע לאו משום דחמיר טפי מל' נשים אלא משום דגזור בשעת וסתה אטו שלא בשעת וסתה ומ"ג דברחייה לא גזרינן: **ר"מ** היא דמחמיר בכתמים. פירש"י דמחמיר בכתמים טפי מברחייה ואין נרחה דמ"כ מה לו להש"ס להאריך ולומר דמחמיר בכתמים הוה ליה למימר ר"מ היא דתניא כתם מקולקלת למינה ורואה כתם אינה מקולקלת למינה אלמא שאר תנאים נמי מחמירו טפי ברחייה ומ"ג דהך ברייתא ר"מ דקתני מטמאה את בועלה למפרע ובפרק בל היד (לקמן דף טו.) אמרינן דוקא לר"מ מטמאה בועלה למפרע אבל מקום הא דמקולקלת למינה מיהו אתי ר"מ וכן אילפי בא סימן (לקמן נג:) תניא הרואה כתם מטמאה עלמה (ד) למפרע בקדשים והייכו לענין שמקולקלת למינה כמו שאפרש שם ב"ה ◦ונראה לפרש רבי מאיר היא דמחמיר בכתמים שהוא רגיל להחמיר בכתמים טפי מרבנן כדתנן פרק בא סימן (שם נג:) הרואה כתם (ו) מושמין משום זוב דברי ר"מ וחכמים מומרים אין בכתמים משום זוב ואמרי' התם מלן חכמים ר' חנינא בן אנטיגנוס למיקל יותר בכתמים כלאמרינן הכא ובכמה דוכתי ממחיר ר"מ כלאמרינן לקמן (דף נט:) גבי אשה שעושה לרכיה ובפרק בל היד (לקמן דף יד.) אמרינן בקבה נעל [שמין] בדוק לה והניחה בקופסא ונמחר מלאה עליו כש ר"מ מטמא ומכמים מטהרין ולכך קאמר הכא ר"מ דמחמיר בכתמים ומ"ג דבפ' המלח (לקמן דף נט.) תניא המלילה מלוקה לנכרית אינה טולה נכרית ר"מ אומר טולה נכרית אלמא מיקל טפי מרבנן מ"מ ברוב מקומות מחמיר: **כל** הנשים בתמן **טמא למפרע** ונשים **שאמרו כו'.** לא זה לא זו קתני: **תני** ומשמש. לא על פי שאמרו דיה שעתה: **השתא** מעת לעת ממעטת. פירוש השתא מעת לעת לפשעה ולא בדקה שהרית כי בדקה ערבית ומלאה טמאה בדיקה של לחרית לאחר תשמיש מיעטה דלא מטמאה מעת לעת כל שכן כשבדקה שחרית ולא פשעה כלום לממעטת דלא מטמאה משחרית:

מסייע

ובריייתא דברי הכל ולוקמא איפכא כיון דאיכא לאוקומי לקולא ולחומרא לחומרא מוקמינן קתני שאם תראה שלא בשעת וסתה מטמאה מעת לעת טעמא דאשה שיש לה וסת הוא דפליגי רבנן בין בתמה לראייתה הא שאר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן בתמן בראייתן מני רבי חנינא בן אנטיגנוס היא דאמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי חנינא בן אנטיגנוס א)כל הנשים בתמן טמא למפרע ב)ונשים שאמרו חכמים דיין שעתן בתמן בראייתן חוץ מתינוקת שלא הגיע זמנה לראות שאפילו סדינין שלה מלולכלכין בדם אין חוששין לה ומי אית ליה לרבי חנינא כתם בלל והתניא כל הנשים בתמן טמא ונשים שאמרו חכמים דיין שעתן בתמן טמא ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן אין להן בתם מאי לאו אין להן בתם בלל לא אין להן בתם למפרע אבל יש להן בתם מכאן ולהבא מכלל דתנא קמא סבר אפי' למפרע אין ר"מ היא דמחמיר גבי כתמים דתניא כל הנשים בתמן טמא למפרע ונשים שאמרו חכמים דיין שעתן בתמן טמא למפרע דר"מ רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן בתמן בראייתן ותינוקת שהגיע זמנה לראות יש לה בתם ג)ושלא הגיע זמנה לראות אין לה בתם ואימתי הגיע זמנה לראות ד)משהגיעו ימי הנעורים: והמשמשת בעדים כו': אמר רב יהודה אמר שמואל ה)עד שלפני תשמיש אינו ממעט כפקידה מ"ט אמר רב קטינא מתוך שמהומה לביתה וכי מהומה לביתה מאי הוי מתוך שמהומה לביתה אינה מכנסת לחורין ולסדקין תנן המשמשת בעדים הרי זו כפקידה מאי לאו חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש לא אידי ואידי לאחר תשמיש ואחד לו ואחד לה כדתנן ו)דרך בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה האי מאי אי אמרת בשלמא חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש איצטריך סד"א מתוך שמהומה לביתה לא בדקה שפיר קמ"ל הרי זו כפקידה אלא אי אמרת אידי ואידי לאחר תשמיש פשיטא מהו דתימא שמא תראה טפת דם בחרדל ותחפנה שכבת זרע קמ"ל ואיבעית אימא ז)שתי בדיקות אצרכוה רבנן חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש וכי קתני הרי זו כפקיד' אלאחר תשמיש והא המשמשת קתני תני ומשמשת: ממעטת על יד מעת לעת: השתא מעת לעת ממעטת

מפקידה

בדיקת נשים שצריך להכניס לחוריו ולסדקיו. ובענין אחר לא מיקרי בדיקה אלא קינוח וכן מוכח לקמן בסוף פירקין גבי אשה מהו שתבדוק עצמה כשיעור וסת לחייב בעלה חטאת: **השתא** מעת לעת ממעטת. אע"פ שפשעה ולא בדקה כראוי לא [מטמאה למפרע] מפקידה לפקידה שלא הפסיקה בבדיקות מיבעיא:

ו) ומיו מוכן דלפ נוקמי לקולא הכרייתא ממיע כרבנן ומיו כימידאה והדבר צ"ע.